

Sosiaali- ja terveyslautakunta
Sosiaali- ja terveyslautakunta

§ 66
§ 89

05.09.2019
22.10.2019

Tilannekatsaus toimitiloista

675/05.00/2019

Sosiaali- ja terveyslautakunta 05.09.2019 § 66

Valmistelija Esittelijä

Vt. sosiaali- ja terveysjohtaja Miia Lindström, puh. 040 688 5497
Vt. sosiaali- ja terveysjohtaja Miia Lindström, puh. 040 688 5497
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Vanhusten osuus väestöstä kasvaa koko maassa. Vanhusten määrän lisääntymisen odotetaan jatkuvan vuoteen 2030 saakka. Koska keskimääräinen elinikä nousee samaan aikaan kun väestö vanhenee, vanhuksille pitää kehittää ja tarjota lisää palveluja. Muisti- ja monisairaille tarvitaan uusia palvelumuotoja. Vanhustenhuollon kansallisena trendinä on viime vuosina ollut painopisteen siirtäminen laitoshoidosta kotihoitoon ja kotipalveluun, jotta ihmisillä olisi mahdollisuus asua kotona mahdollisimman pitkään. Pitkäaikaishoitopaikat ovat vähentyneet, kun taas erilaiset avohoidon palveluasumismuodot ovat lisääntyneet.

Vaikka kehitys kulkee oikeaan suuntaan, palveluasumisen ja tehostetun palveluasumisen tarve kasvaa jatkuvasti. Paraisilla on 123 omaa tehostetun palveluasumisen paikkaa. Lisäksi kaupunki ostaa paikkoja yksityisiltä paraislaisilta tuottajilta. Myös muilta seudun tuottajilta ostetaan yksittäisiä paikkoja.

Viime vuosina jokaiseen tehostetun palveluasumisen paikkaan on ollut jonossa keskimäärin 14 henkilöä. Monet jonossa olevista on otettu sisään terveyskeskuksen vuodeosastolle odottamaan asumispaikkaa. Jotkut odottavat paikkaa Malmkullan pitkäaikaishoidon osastolle. Kun asumispaikkoja ei ole tarjolla, asumispaikkaa jonottavat vievät tilaa vuodeosaston paikoilta, mikä taas johtaa siihen, että potilaat, joiden sairaalahoito on päättynyt, eivät pääse jatkokuntoutukseen vuodeosastolle. Tästä seuraa kalliita sakkomaksuja. Jonojen muodostuminen ja potilaiden hoitaminen väärässä paikassa on kaupungille hyvin kallista ja epätarkoituksenmukaista. Pitkät odotusajat ovat vaikeita asumispaikkaa jonottaville, sillä kotoa muutto on usein raskasta sekä vanhuksille itselleen että heidän omaisilleen.

Lisäksi Koivukodon tehostetun palveluasumisen yksikkö on huonossa kunnossa ja vaatii pian peruskorjausta tai toiminnan siirtämistä korvaaviin tiloihin, jotka olisivat tarkoituksenmukaisemmat ja nykyaikaisemmat. Tehostetun palveluasumisen uusien paikkojen tarpeen voidaan todeta olevan kiireellinen.

Kotihoito ja kotisairaanhoito organisoidaan syyskuussa uudelleen niin, että työtä aletaan tehdä moduuleissa. Moduulityöskentely vaatii yhteiset tilat. Tällä hetkellä kotihoito ja kotisairaanhoito vuokraavat tiloja ulkopuoliselta vuokranantajalta ns. virastotalosta. Tilat ovat pienet ja henkilökunnan sosiaalitilat ovat epätarkoituksenmukaiset. (Vuokra 3 012 euroa kuussa.) Toimintaa varten tulee

kehittää uusia ratkaisuja. Myös perhepalvelut (3 278 euroa kuussa) ja Seniorum (1 580 euroa kuussa) vuokraavat tiloja samasta kiinteistöstä.

Oheismateriaali

SAS-jonotilanne 2019
Vanhustenhuollon asumispaikat

Ehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta merkitsee katsauksen tiedoksi ja keskustelee siitä.

Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta toteaa, että vanhustenhuollon tilanne on kriittinen, mitä tulee tehostetun palveluasumisen jonoihin.
On ilmennyt, että mielenterveyskeskuksen entiset tilat ovat saatavilla, ja lautakunta vaati tiukasti, että päätös tilojen hankkimisesta on tehtävä nopealla aikataululla. Hoitojonon lisäksi sosiaali- ja terveydenhuollossa on muitakin tarkoituksenmukaisia tiloja koskevia akuutteja tarpeita.

Tiedoksianto

Kaupunginhallitus

Sosiaali- ja terveyslautakunta 22.10.2019 § 89

Valmistelija

Vt. sosiaali- ja terveysjohtaja Miia Lindström, puh. 040 688 5497

Esittelijä

Vt. sosiaali- ja terveysjohtaja Miia Lindström, puh. 040 688 5497
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Sosiaali- ja terveyslautakunta on 5.9.2019 §:ssä 66 todennut, että toiminta tarvitsee kiireesti uusia tiloja. Paraisten terveysaseman vieressä on psykiatrisen yksikön entiset tilat, jotka ovat Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin omistuksessa. Näiden tilojen pinta-ala on yhteensä 2 260 m². Tilat ovat edelleen osin sairaanhoitopiirin psykiatrisen toiminnan käytössä, mutta sairaanhoitopiiri on ilmoittanut, että kiinteistö on vuokrattavissa tai ostettavissa. Hinta ei ole tiedossa, koska käytäntönä on, että ensin annetaan tarjous, joka sitten hyväksytään tai hylätään.

Vanhustenhuollon tehostetun palveluasumisen paikkoja on todettu tarvittavan lisää. Lisäksi Paraisten lääkärinvastaanotolla on rajalliset tilat, ja toimintaa on vaikeaa kehittää ilman, että tilakysymys saadaan ratkaistua. Sosiaalipalvelut ja perheyksikkö tekevät tiivistä yhteistyötä, mutta eri tiloissa Paraisilla. Yhteiset tilat hyödyttäisivät kaikkia sosiaalipalveluja, ja lisäksi niistä saataisiin synergiaetuja terveydenhuollon kanssa.

Toiminnan tarpeiden pohjalta esitellään kaksi vaihtoehtoa siitä, miten sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut voisivat toimia sairaanhoitopiirin tiloissa.

Vaihtoehto 1

Terveyskeskus laajentaisi toimintaansa entisiin poliklinikan tiloihin, jotka soveltuvat vastaanottotoimintaan sellaisenaan. Vastaanotto mahdollistaisi yhteisen kehittämisen sairaanhoitopiirin kanssa mm. terveyskeskuksen, psykiatrian ja erikoissairaanhoidon yhteisissä vastaanottotiloissa. Yläkerrassa otettaisiin käyttöön 15 tehostetun palveluasumisen paikkaa.

Kiinteistö koostuu kolmesta moduulista, joissa kussakin on viisi asuntoa. Asunnot ovat kalustettuja ja niissä on oma wc/suihku. Yksi moduuli olisi tarkoitettu muistisairaille, kaksi tehostettua palveluasumista varten. Lisäksi moduulien yhteydessä olevat tilat voitaisiin muuttaa viideksi asunnoksi. Tämän toteuttamiseksi tarvittaisiin muutostöitä, mm. kylpyhuoneiden ovia ja kahden moduulin hätäuloskäyntejä pitäisi suurentaa. Irtaimistoa ja materiaalia pitäisi hankkia.

Asumisyksikössä tarvittaisiin noin 17 hengen henkilöstövahvuus, sis. esimiehen. Henkilöstökulut olisivat noin 675 000 euroa vuodessa.

Alakerrassa on sauna ja pesuhuone. Alakerta soveltuu myös päivätoimintaan. Aurinkoisen yksikkö voisi hyvin siirtää toimintansa yhteen tiloista ja korvata siten epätarkoituksenmukaiset tilat, joissa se tällä hetkellä toimii. Toisessa isossa tilassa voitaisiin avata seniorikuntosali.

Kustannukset:

- Muutostyöt	320 000 euroa
- Korjaukset	230 000 euroa

Vaihtoehto 2

Terveyskeskus laajentaisi toimintaansa entisiin poliklinikan tiloihin, jotka soveltuvat vastaanottotoimintaan sellaisenaan. Vastaanotto mahdollistaisi yhteisen kehittämisen sairaanhoitopiirin kanssa mm. terveyskeskuksen, psykiatrian ja erikoissairaanhoidon yhteisissä vastaanottotiloissa.

Sosiaalitoimisto vuokraa osaa yläkerran tiloista sairaanhoitopiiriltä, koska sen omissa kaupungintalossa sijaitsevilla tiloilla sattui vesivahinko. Perheyksikkö muuttaisi yhteisiin tiloihin.

Kiikarin toiminta muuttaisi nykyisistä ahtaista tiloistaan alakertaan. Näissä tiloissa toimintaa voitaisiin kehittää, mahdollisesti yhteistyössä Aktivian ja/tai Parfixin kanssa.

Kustannukset:

- Muutostyöt	45 000 euroa
- Korjaukset	230 000 euroa

Mielenterveyshuollon entiset tilat ovat houkuttelevat monenlaiselle sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnalle. Toiminnan tulee olla kustannustehokasta ja tarkoituksenmukaista.

Ensimmäinen vaihtoehto vastaisi tehostetun palveluasumisen paikkojen lisäämisen tarpeeseen. Kiinteistöön keskitettäisiin monenlaista vanhustenhuollon toimintaa. Terveyskeskuksen kanssa samassa rakennuksessa toimiminen toisi synergiaetuja. Geriatrialla poliklinikalla ja vuodeosastolla on pitkälti yhteinen asiakaskunta. Rakennuksessa olisi tilat ehkäisevälle toiminnalle ja päivätoiminnalle. Toiminta ei kuitenkaan olisi kustannustehokasta. Laskelmien mukaan hoitovuorokausi maksaisi noin 153 euroa, kun taas ostopaikka maksaa noin 110 euroa. Toiminnan aloittaminen ja henkilökunnan rekrytointi on nykyään haastavaa, mikä tarkoittaisi sitä, että kuluisi todennäköisesti pitkä aika, ennen kuin toiminta voisi alkaa.

Terveyskeskuksen ja sosiaalihuollon yhteinen kehittäminen ja integrointi on

nostettu etusijalle suunnitellussa sote-uudistuksessa. Rinteen hallitus käynnistää Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelman, jonka ensimmäinen tiedotustilaisuus on 15.10.2019. Valtakunnallisesti tarkasteltuna monet kunnat ovat jo keskittäneet sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja eräänlaisiin sote-keskuksiin. Saman katon alla tehdystä työstä saadut tulokset ovat hyviä. Asiakkaat saavat samalta luukulta monia eri palveluja, ja mm. tuplatyö vähenee.

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ja kuntien yhteisestä linjasta on keskusteltu Sipilän hallituksen hajottua. Sairaanhoitopiirin ja kuntien välille suunnitellaan tiiviimpää yhteistyötä talousarvioprosesseissa sekä toiminnallisten tavoitteiden laatimisessa (sisältyy sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelmaan, josta kunnat ovat antaneet lausuntonsa 6/2019 mennessä ja joka etenee syksyllä päätöksentekovaiheeseen). Yhteistyön tavoitteena on saavuttaa entistä tiiviimpi ja integroituneempi sosiaali- ja terveydenhuoltojärjestelmä. Tätä varten on nimetty työryhmä, joka aloittaa toimintansa syksyllä. Sairaanhoitopiirin/maakunnan tulevalle palvelutuotannolle laaditaan lähitulevaisuudessa strategiset linjaukset. Kysymys kuntien tulevasta palvelutasosta nousee ajankohtaiseksi. Paraisille on strategisesti tärkeää noudattaa linjauksia, jotka suunnitellaan kaupungin palvelujen turvaamiseksi. Kaupungissa tarvitaan terveyskeskusta. Sen vuoksi kehittämisen on tapahduttava yhteistyössä muiden kuntien ja sairaanhoitopiirin kanssa.

Terveydenhuoltolain mukaan kunnalla on lakisääteinen velvollisuus arvioida päätöksenteon vaikutukset asukkaisiin (terveydenhuoltolaki 1326/2010 § 11). Päätöksenteon vaikutuksia arvioitaessa tulee analysoida asian ja päätöksen vaikutuksia eri näkökulmista, kuten vaikutukset kuntalaisiin, ympäristöön, talouteen sekä henkilökuntaan ja organisaatioon.

Entisen mielenterveyskeskuksen tilojen käyttöä koskeva kysymys on monitahoinen, sillä siinä on kyse koko sosiaali- ja terveydenhuollosta ja siitä, miten toiminta tulevaisuudessa järjestetään Paraisilla ja muissa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin kunnissa. Kaikista näkökulmista ei ole vielä saatavilla tietoa, joten vaikutuksista ei voida tehdä kattavaa arviointia. Toiminnan strategisen kehittämisen on oltava kartoitettu ja turvattu tulevaisuutta varten. Päätösten on oltava kestäviä pitkällä aikavälillä.

Kiinteistössä on potentiaalia ja sitä tulee käyttää sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnassa. Tähän on monia eri vaihtoehtoja. Yhtenä mahdollisuutena on kehittää toimintaa yhteistyössä sairaanhoitopiirin ja rakennuksen omistajan, Maakuntien tilakeskuksen, kanssa kansallisten linjausten ja Varsinais-Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelman mukaisesti. Ennen kuin kestävästä kehittämisestä on tehty kartoitus, Paraisten kaupunki voi vuokrata osia rakennuksesta.

Kiinteistöpäällikkö Seppo Pihl katsoo, että sote-uudistuksen kannalta olisi eduksi pitää tilat Maakuntien tilakeskuksen omistuksessa, mutta koska tarve on akuutti, ne tarvitaan vuokralle, mikä aiheuttaa kustannuksia. Pihlin mukaan rakennuksen hinnan pitäisi olla hyvin alhainen, jotta se voitaisiin ostaa.

Seppo Pihl

Ehdotus

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että Paraisten sosiaali- ja terveydenhuollon kehittäminen tapahtuu kansallisten linjausten sekä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ja kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevien tulevaisuudennäkymien mukaisesti. Lautakunta päättää mahdollistaa entisen mielenterveyskeskuksen tilojen vuokrauksen Varsinais-Suomen sairaanhoitopiiriltä.

Kokouksen kuluessa esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti:

Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että Paraisten sosiaali- ja terveydenhuollon kehittäminen tapahtuu kansallisten linjausten sekä Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin ja kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskevien tulevaisuudennäkymien mukaisesti. Lautakunta puoltaa Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin entisen mielenterveyskeskuksen kiinteistön tilojen vuokraamista sosiaali- ja terveydenhuollon tuleviin tarpeisiin.

Päätös

Jäsen Mikaela Luoma ehdotti Roger Henrikssonin kannattamana, että entiseen mielenterveyskeskukseen sijoitettavaksi ehdotettua tehostetun palveluasumisen yksikköä ja muuta toimintaa koskevaan selvitys- ja suunnittelutyöhön (asiantuntija-apu, arkkitehtikustannukset, tekninen selvitys jne.) budjetoidaan 50 000 euroa.

Puheenjohtaja totesi, että Mikaela Luoma oli tehnyt kannatetun lisäsehdotuksen. Puheenjohtaja ehdotti, että lautakunta äänestää esittelijän ehdotuksesta ja Mikaela Luoman ehdotuksesta nimenhuudolla siten, että esittelijän ehdotusta kannattavat äänestävät Jaa ja Mikaela Luoman ehdotusta kannattavat äänestävät Ei.

Ehdotettu äänestysmenettely hyväksyttiin.

Äänestyksessä annettiin

Jaa-ääniä 6 kpl

Ei-ääniä 4 kpl

Äänestämättä jätti 0

Liite

2 Äänestyspöytäkirja liitetään pöytäkirjaan liitteenä.

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti täten hyväksyä esittelijän muutetun ehdotuksen.

Tiedoksianto

Kaupunginhallitus, teknisten tukipalvelujen jaosto